

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Arxiu municipal

COL·LECCIÓ JOSEP MARIA

PAGÈS CAPELLA

Finals s. XIX – dècada de 1970

Inventari

11. Col·leccions

Darrera actualització: abril 2026

DESCRIPCIÓ DE LA COL·LECCIÓ

IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

CAT AMSFG 11 JPC

Títol

Col·lecció Josep Maria Pagès Capella

Data / es

Finals s. XIX – dècada de 1970

Volum i suport

El conjunt comprèn 376 unitats documentals, tal com es descriu a continuació: 111 negatius de plàstic de format 35 mm; 3 negatius en placa de vidre (2 negatius estereoscòpics de 10,5 x 5 cm i 13 x 6 cm, i un negatiu de 9 x 12 cm); 218 positius fotogràfics en paper, la majoria dels quals estan enganxats en un àlbum familiar amb 59 fulls apaïrats de mida foli; 37 postals editades; un imprès de 15 x 17 cm. Es tracta d'un fons del qual l'Arxiu Municipal només disposa de còpia digitalitzada.

CONTEXT

Nom del productor

En tractar-se d'una col·lecció, els documents tenen orígens i productors diversos que no han pogut ser identificats. Els documents han estat adquirits i aplegats com a col·lecció pròpia per part del Sr. Josep Maria Pagès Capella.

Història del productor

El Sr. Josep Maria Pagès Capella resideix a Sabadell, però té arrels familiars a Sant Feliu de Guíxols per via del seu avi Alexandre Pagès Homs, nascut al municipi guixolenc l'any 1911. Segons ha pogut documentar ell mateix, la família Pagès és present a Sant Feliu de Guíxols com a mínim des del segle XVI, exercint diversos oficis: sastres, pescadors i mariners, jornalers, hortolans, navegants i comerciants... Durant el segle XIX els

Pagès van emparentar amb diverses nissagues de navegants i comerciants també guixolenques, com les famílies Suñer-Patxot o Calzada, així com amb el pilot d'altura Nicolau Casas Calzada. També guarden parentiu amb la família de Joan Casas Arxer, empresari surer i prohoms guixolenc, promotor, entre d'altres, de la Companyia del ferrocarril de Sant Feliu de Guíxols a Girona.

L'actual generació de la família Pagès Capella, hereva del llegat de la família Pagès Homs, continua mantenint el vincle amb Sant Feliu de Guíxols i el seu entorn immediat –especialment la platja de Sant Pol i la urbanització de S'Agaró, indrets als quals retornen de manera puntual–, així com també amb la Costa Brava i l'Empordà.

Aquest vincle amb el territori dels seus avantpassats, unit a l'interès per conèixer els orígens familiars, ha portat el Sr. Josep Maria Pagès Capella a formar una col·lecció pròpia de documentació centrada en Sant Feliu de Guíxols, la badia de Sant Pol i la urbanització de S'Agaró, entre altres entorns costaners.

Història arxivística

Com s'ha dit anteriorment, la documentació que integra aquesta col·lecció ha estat aplegada pel Sr. Josep Maria Pagès Capella cercant els seus orígens familiars a la vila de Sant Feliu de Guíxols. Va ser en el marc d'aquestes recerques que, l'any 2023, el Sr. Josep Maria Pagès Capella va contactar per primera vegada amb l'Arxiu Municipal per tal d'efectuar algunes consultes, durant les quals va oferir la possibilitat de cedir diversa documentació. La donació d'aquesta documentació es va formalitzar l'octubre de 2024 sota la denominació de Col·lecció Família Pagès Homs.

D'altra banda, en posteriors contactes amb l'Arxiu, el Sr. Pagès va manifestar disposar de més documentació, aquesta vegada aplegada a títol personal, consistent essencialment en fotografies, que va cedir temporalment de forma desinteressada per tal que l'Arxiu en pogués efectuar una reproducció digitalitzada, i que són el nucli de la Col·lecció Josep Maria Pagès Capella.

El Sr. Josep Maria Pagès ha manifestat en tot moment el desig de compartir el seu material amb el municipi de Sant Feliu de Guíxols en memòria dels orígens guixolencs de la família Pagès des del segle XVI i, també, en record del seu avi i d'altres familiars. L'actual cessió simbolitza també la voluntat de restablir un vincle amb S'Agaró i les seves costes, platges i cales, després de molts anys.

Dades sobre l'ingrés

La formalització de la cessió d'una reproducció digitalitzada de la Col·lecció Josep Maria Pagès Capella es va efectuar els dies 25 de març i 14 d'abril de 2026. De la mateixa manera que en el cas de la Col·lecció Família Pagès Homs, el Sr. Josep Pagès Capella cedeix la documentació al poble de Sant Feliu de Guíxols com a

mostra d'agraïment i voluntat de preservació de la memòria col·lectiva, amb el desig que aquests indrets es continuïn preservant per a les generacions futures.

CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Les fotografies de la col·lecció documenten de manera excepcional el territori de Sant Feliu de Guíxols i S'Agaró, amb una especial atenció al litoral, la costa, les platges, les cales i els camins de ronda, des de finals del segle XIX fins a principis de la dècada de 1970. El conjunt inclou imatges de gran interès patrimonial i històric relacionades amb la vida quotidiana, la vida familiar i social, escenes d'estiu i de platja, així com retrats de persones i personatges (sovint no identificats), edificis, cases, espais urbans i carrers del poble de Sant Feliu de principis del segle XX.

Una part significativa de les fotografies corresponen a l'àmbit domèstic o familiar, realitzades per fotògrafs amateurs no identificats, fet que les converteix en imatges inèdites. Aquest és un dels eixos més rellevants de la col·lecció, amb escenes vinculades a la zona residencial de la urbanització de S'Agaró i a l'Hostal de la Gavina, així com als seus espais i escenaris més emblemàtics, documentant-ne la construcció, l'evolució arquitectònica i la consolidació com a indret privilegiat de la Costa Brava. En aquest context, destaca un extens reportatge d'una competició de patí a vela a la platja de Sant Pol, probablement dels Campionats d'Espanya d'aquesta modalitat nàutica que van tenir lloc a S'Agaró els anys 1948 i 1949, així com d'un concurs de sardanes de la mateixa època a la plaça del Roserar, davant de l'Hostal de la Gavina.

La col·lecció conserva també un notable conjunt de postals i fotografies amb escenaris de mar, platges i cales evocadores, de gran bellesa i qualitat estètica —autèntiques imatges de postal—, que mostren una Costa Brava encara poc explotada i pràcticament al marge del turisme massiu.

Entre els autors identificats a les postals i retrats s'hi troben fotògrafs reconeguts com Ricard Mur, Valentí Farnoli, Jordi Rabell Ribau, Jaume Bertran o Adolf Zerwowitz, entre altres.

En resum, la col·lecció ofereix un recorregut visual i un espai de memòria del segle XX, en un moment en què aquesta part de la Costa Brava es va configurar com un indret privilegiat i referent del lleure i l'estiueig de principis i mitjans del segle XX. Alhora, reflecteix uns espais especialment significatius i plens de records personals per a la família Pagès Capella.

Sistema d'organització

S'ha efectuat una relació sumària de la documentació en paper a efectes de control de la digitalització i formalització de la cessió (incorporat al final d'aquest inventari, a l'espera d'una posterior descripció individualitzada de cada unitat documental).

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No es té constància de la realització d'intervencions d'avaluació, tria i eliminació sobre la documentació. Tanmateix, la col·lecció del Sr. Pagès inclou un petit conjunt d'impresos i postals editades que no s'ha incorporat a la reproducció digitalitzada cedida perquè ja n'hi ha disponibles exemplars en paper en altres fons i col·leccions que custodia l'Arxiu.

Incrementos

És possible que es puguin produir nous ingressos de documentació en el futur, si bé actualment no estan previstos.

CONDICIONS D'ACCÉS I D'ÚS

Condicions d'accés

La documentació és de lliure accés i la seva consulta es realitzarà d'acord amb el que estableix la legislació sobre accés a la documentació i la normativa de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Condicions de reproducció

La reproducció de la documentació es regirà per la legislació vigent sobre la matèria i pel que estableix la normativa de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Llengües i escriptures dels documents

La llengua habitual dels documents és el castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics

No existeixen.

Instruments de descripció

Es disposa d'una relació sumària de la documentació en paper (incorporada al final d'aquest inventari, a l'espera d'una posterior descripció individualitzada de cada unitat documental).

DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els documents originals els conserva el seu propietari, el Sr. Josep Maria Pagès Capella.

Existència i localització de reproduccions

Hi ha còpia digitalitzada de la totalitat de documents que integren la col·lecció, a excepció, com s'ha dit abans, d'un petit grup d'impresos i postals editades que l'Arxiu ja té disponibles en format paper en altres fons i col·leccions que custodia.

Documentació relacionada

Aquesta col·lecció complementa i amplia la documentació conservada a l'Arxiu Municipal integrada com a Col·lecció Família Pagès Homs, ja ingressada prèviament, reforçant la continuïtat històrica i familiar d'aquest conjunt patrimonial.

Per altra banda, l'Arxiu Municipal conserva els fons de diverses famílies de navegants i comerciants del segle XIX emparentades amb els Pagès-Homs, essencialment la família Suñer-Patxot, però també els Calzada-Serra i els Calzada Prats.

Bibliografia

No hi ha bibliografia específica sobre aquesta col·lecció. Per a la història de Sant Feliu, la platja de Sant Pol o la urbanització de S'Agaró es pot recórrer a diversa bibliografia ja publicada.

CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data

Descripció a nivell de col·lecció adaptada el mes d'abril de 2026 per Marc Auladell Agulló (especialment en els apartats tècnics) a partir d'un text previ facilitat pel Sr. Josep Maria Pagès Capella.

Fonts

Informació extreta de la documentació que integra la col·lecció i de la facilitada pel Sr. Josep Maria Pagès Capella.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.

INVENTARI

Fotografies

- Rotlle de negatius de 35 mm amb 36 imatges. Contenen instantànies d'una mostra o concurs de sardanes a la plaça del Roserar de la urbanització de S'Agaró, alguns retrats familiars i algunes vistes del racó de la platja de Sant Pol amb els banys i la Taverna del Mar. Datació atribuïda: 1948-1949. Autoria desconeguda.
- Rotlle de negatius de 35 mm amb 37 imatges d'una competició de patí a vela a la platja de Sant Pol, probablement del Campionat d'Espanya de patí de vela que tingué lloc a S'Agaró el 1948 o el 1949. Autoria desconeguda.
- Rotlle de negatius de 35 mm amb 38 imatges. Contenen instantànies d'una competició de patí a vela a la platja de Sant Pol (probablement del Campionat d'Espanya de patí de vela que tingué lloc a S'Agaró el 1948 o el 1949), d'alguns retrats familiars i del sopar d'entrega de premis de l'esmentada competició a l'Hotel La Gavina de S'Agaró. Autoria desconeguda.
- Tres negatius en placa de vidre, dos d'ells estereoscòpics, amb imatges del litoral i d'un edifici. Mides: 13 x 6 cm, 10,5 x 5 cm, 9 x 12 cm.
- Àlbum de cartró, amb 59 fulls apaïrats de mida foli, amb 198 fotografies familiars d'estiueig a S'Agaró: vistes generals dels paisatges de l'entorn, de Sant Feliu de Guíxols, de l'Hostal de la Gavina i de diversos xalets de la urbanització de S'Agaró, d'excursions a localitats properes (Pals, far de Sant Sebastià), obres al xalet la Gasela i moments d'esbarjo al jardí amb gossos. Autoria desconeguda, a excepció de tres fotografies de Luis Barreiro, segons consta indicat en el mateix àlbum. Anys 1948-1952.
- 26 postals impreses amb imatges de S'Agaró i el seu entorn: xalets, hostal La Gavina (exteriors i interiors), vistes generals de la platja i de cales. Algunes de les imatges estan escrites al revers. Cronologia aproximada: 1910 / 1989 (predomina les dècades de 1950-1960).
- Tira de postals impreses de diverses vistes i paisatges de Sant Feliu de Guíxols i el seu entorn, incloent-hi S'Agaró. Autoria: A. Campañà, J. Puig Ferran. Data aproximada: dècada de 1960.

- 20 positius fotogràfics de retrats familiars, moments d'oci i vistes de S'Agaró i la platja de Sant Pol. Autories diverses: Jaume Bertran, Jordi Rabell, Josep Maria Sagarra, J. A. Sáenz... Data aproximada: finals del segle XIX-dècada de 1960.

Impresos

- Programa imprès de recordatori i publicitat de les activitats culturals, esportives i socials que s'han organitzat a l'entorn de la urbanització de S'Agaró durant l'any. Il·lustrat amb fotografies. Desembre 1944. Mides: 15 x 17 cm.